

СЛІНГВІСТИЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «СЛЕНГ»

Хлюстова А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Щигло Л. В.

Дослідження сленгізації мовного середовища ще на своєму початку стикається з проблемою ідентифікації цього поняття. Ця проблема пов'язана першочергово з термінологічною плутаниною щодо самого поняття «сленг». Багато науковців об'єднують під його визначенням й арго, й жаргон, й професіоналізми, й інші близькі, проте за своєю суттю відмінні від сленгу явища.

За час свого існування термін «сленг» майже втратив своє конкретне денотативне значення і перейшов у конотативну-оцінну характеристику, що, як правило, ускладнює розгляд цього мовного явища. Академічний тлумачний словник української мови надає таке визначення слова «сленг»: «Розмовний варіант професіонального мовлення; жаргон».

Жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, що, проникають в літературну мову й набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення» [3].

У тлумачному словнику за редакцією Т. Ф. Єфремової поняття «сленг» визначається так: «Сленг – сукупність слів і виразів, уживаних представниками певних груп, професій й т. п., що складає прошарок розмовної лексики, який не відповідає нормам літературної мови (як правило щодо англومовних країн)» [1].

Вільна енциклопедія «Вікіпедія» тлумачить поняття «сленг» таким чином : «Сленг – міський соціолект, що виник з арго різних замкнених соціальних груп (правопорушників, крамарів, ремісників, в'язнів, бурсаків-учнів, вояків, інтернет-спільноти), як емоційно забарвлена лексика низького й фамільярного стилю (зрідка й словотворів: випивон – пиятика, закусон – закуска), поширена серед соціальних низів і певних вікових груп (ремісничої, шкільної молоді) міст» [5].

Із лінгвістичної точки зору найбільш вдалим є формулювання, дефіноване дослідницею В. О. Чеховською: «Сленг – це стиль мови, що посідає місце, автентичне занадто формальній, офіційній мові» [4].

Відмінність відтінкових значень професіоналізмів та арго від сленгу підкреслює О. Є. Матюшенко: «Сленг – це особливий, історично-сформований більшою або меншою мірою загальний всім соціальним верствам розмовний варіант мовних (переважно лексичних) норм, який існує переважно у сфері мовлення, і генетично і функціонально відмінний від жаргонних і фахових елементів мови» [2].

Отже, сленг за своїми лексико-семантичними особливостями належить до специфічних засобів мовного спілкування, за допомогою яких реалізується людська необхідність й здатність ототожнювати власну особистість із різноманітними соціальними угрупованнями, а звідси витікає невпинний процес утворення соціолектів.

1. Апресян В. Ю. Лексическая семантика: Синонимические средства языка / Ю. В. Апресян. – Москва: Наука, 1988. – 307 с.
6. Брандес М. П. Стилистика немецкого языка / М. П. Брандес. – М. : Высш. шк., 1990. – 320 с.
3. Домашнев А. И. Проблемы классификации немецких социолектов / А. И. Домашнев // Вопросы языкознания. – Москва : Вектор, 2001. – 284 с.
4. Матарыкина Н. Д. Неологизмы немецкого молодежного сленга на рубеже XX и XXI веков: дис. канд. филолог. наук: 10.02.04 / Матарыкина Наталья Дмитриевна. М. : Просвещение, 2005. – 214 с.
5. Немищенко Г. П. Питання мовознавства / Г. П. Немищенко. – М. : Перун, 2001. – 254 с.

Хлюстова, А. Лінгвістична сутність поняття "Сленг" [Текст] / А. Хлюстова ; наук. кер. Л.В. Щигло // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 55-56.